

Asia: VM037:00/2016

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Terveysturvajärjestelmä, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Kommenttinne tehtäväalasta

Koska vesitalous- ja kalataloustehtävien hoitoa on voimakkaasti keskitetty ELY-keskuksissa vesistöalueiden hallinnan sekä voimavarojen ja osaamisen varmistamiseksi, ehdotetaan säädettäväksi maakuntien yhteistoiminnasta kalatalouden ja vesitalouden tehtävien hoitamisessa lailla (Laki maakuntien yhteistoiminnasta kalatalouden ja vesitalouden tehtävien hoitamisessa). Mikäli maakunnat eivät sovi tehtävien hoitamisesta yhteistyössä laissa tarkoitetulla tavalla, valtioneuvosto voisi antaa tarpeelliset määräykset yhteistoiminnan järjestämisestä.

Kuten Kuntaliitto, myös Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että maakunnilla on oikeus järjestää lakisääteiset tehtävät tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla. Kala- ja vesitaloustehtäviin varattujen resurssien vähäisyyden ja tehtävien luonteen vuoksi maakuntien on tarpeen toimia yhteistoiminnassa ja keskittää osaamista, minkä vuoksi maakunnat omilla päätöksillään tekevät ratkaisut kala- ja vesitalousasioiden asianmukaisesta hoitamisesta yhteistoiminnassa. Lailla säädetty velvoite maakuntien yhteistoiminnasta vesi- ja kalatalouskysymyksissä sekä lakiin perustuva maa- ja metsätalousministeriön vahva yhteistoiminnan ohjaus ovat tarpeettoman yksityiskohtaista.

Ehdotusten mukaan ELY-keskusten hallinnoimat valtion vesitaloushankkeita koskevat luvat ja niihin liittyvät sopimukset siirtyisivät maakunnille. Hankkeiden toteuttamiseksi tehtyjen vesistörakenteiden omistus siirtyisi maakuntien yhdessä omistamalle palvelukeskukselle. Epäselvää on, miten tilaaja-tuottajamalli toimii näissä tapauksissa siten, että välttämättömät rakenteet tulee ylläpidettyä riittävästi.

Aluekehittämismääräysten erät tehtävät (HE 2.3.5)

Kommenttinne tehtävälalasta

Maakunnille kuuluvista aluekehittämismääräysten tehtävistä säädetään yleisellä tasolla laissa alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista. Pohjanmaan liitto on antanut tätä koskevasta lakiluonnoksesta erillisen lausunnon.

Lausunnolla olevaan hallituksen esitykseen sisältyvät muutokset koskevat vain osaa aluekehittämismääräysten tehtävistä. Ne koskevat saariston kehityksen edistämistä koskevassa laissa määriteltyjä tehtäviä, ympäristöhoitoavustuksia ja ulkorajayhteistyöohjelmien hallinnointia. Pohjanmaan liitolla ei ole huomautettavaa esitettyihin säädösmuutoksiin.

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Kommenttinne tehtävälalasta

-

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Kommenttinne tehtävälästä

Myös jatkossa on tarpeen, että maankäyttö- ja rakennuslaissa mainitaan alueiden käytön ja maakuntakaavoituksen kannalta tärkeä pitkän aikavälin vision ja kehittämistavoitteet sisältävä maakuntastrategia hallituksen esityksen mukaisesti. Kohdan HE 2.3.7. perusteluissa on viitattu nykyiseen käytäntöön, jonka mukaan useat maakuntien liitot kokoavat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen maakuntasuunnitelman ja alueiden kehittämisestä annetun lain mukaisen maakuntaohjelman yhteiseen strategiaan, jota kutsutaan maakuntastrategiaksi. Merkille pantavaa on kuitenkin se, että maakuntalakia koskevan esityksen 35 §:ssä mainittu maakuntastrategia poikkeaa sisällöltään paljon nykyisestä asiakirjasta.

Merkille pantavaa on lisäksi se, että maakuntaohjelmasta puolestaan säädetään hallituksen esityksessä, joka koskee lakia alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista. Lakiesityksen 10 §: 2 momentin mukaan maakunta laatisi maakuntalain 35 §:ssä säädetyn maakuntastrategiaan kirjattujen pitkän aikavälin tavoitteiden lisäksi maakuntaohjelman, joka tarkentaisi maakunnan aluekehittämiseen liittyvien tehtävien toimeenpanoa lähivuosina. Ehdotammekin, että HE 2.3.7 perustelutekstin terminologiaa täsmennettäisiin esille nostamallamme tavalla, jotta eri asiaa tarkoittavia käsitteitä ei sekoitettaisi toisiinsa.

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttinne tehtävälästä

Maakuntakaavoituksen siirtyminen maakuntien liitoilta itsehallinnollisille maakunnille ei Pohjanmaan liiton mielestä aiheuta tarvetta tarkastella maankäyttö- ja rakennuslain kaavajärjestelmää ja eri kaavatasojen suhdetta laajemmin kuin lausunnolla olevassa hallituksen esityksessä. Nykyiset säädösesitykset ja muutosta tukeva valtakunnallinen kehitystyö vastaavat näkemyksemme mukaan jo asiasta virinneeseen keskusteluun ja mahdollisiin kehitystarpeisiin.

Kuntien ja kaupunkiseutujen onnistunut elinvoimapolitiikka edellyttää, että niillä säilyy oikeus itsenäisiin valintoihin maapolitiikassa, kaavoituksessa ja toteuttamisen ohjelmoinnissa. Kuntien kaavojen tulee myös jatkossa olla maakuntakaavan mukaisia.

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maastoliikennelain yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötöiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtävälästä

Pohjanmaan liitto haluaa myös tässä lausunnossaan nostaa esille sen, että myönnettävän rahoituksen tulee olla oikeassa suhteessa tehtävien laajuuteen. Tämä on erittäin tärkeää, koska esimerkiksi maakuntien rahoituslakia koskevan lausunnolla olleen esityksen mukaan vesistörakenteiden ylläpidon ja velvoitteiden määrärahat eli vesivarojen käytön ja hoidon menojen rahoituksesta 59 % esitettiin siirtyväksi maakuntien yleiskatteiselle valtionrahoitusmomentille, jonka jakoperusteet eivät ota lainkaan huomioon vesiomaisuuden maantieteellistä sijaintia ja siihen liittyviä velvoitteita. Tämän erillisrahoituksen lisäksi vesistörakenteiden ylläpitoon osallistuu ELY-keskusten toimintamenoista palkattua henkilöstöä.

Vesirakenteiden ja velvoitteiden osalta merkille pantavaa on myös se, että Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan osalta erityisperusteena on Kyrönjoen erityissuojelulaki, jonka mukaiset rakenteet ja velvoitteet siirtyvät maakuntien vastuulle. Kyrönjoen osuus vesistörakenteiden ylläpidosta ja velvoitteista on vuosittain runsaat miljoona euroa. On tärkeää, että edellä mainitsemamme erityisperusteet otetaan huomioon myös uudessa lainsäädännössä.

Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueelliset romaniäsiain neuvottelukuntia ja romaniäasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtävälästä

Yhteispalveluiden järjestäminen ja kehittäminen sekä vastuu yhteispalvelurekisterin pitovastuusta soveltuvat maakunnan tehtäviin. Tehtävässä onnistuminen edellyttää, kuten tähänkin asti, että valtion toimijoilla on kannusteet olla mukana alueellisten palveluiden järjestämisessä ja että kustannusten jakautumisesta säädetään siten, että omakustannusvastuu myös käytännössä toteutuu. Muuten vaarana on, että valtion palveluiden alueellinen saatavuus ja saavutettavuus eivät käytännössä toteudu. Vaikka tulevaisuudessa yhä suurempi osuus palveluista tuotetaan digitaalisesti, on myös oltava mahdollisuus tavata viranomaisten edustajat kasvokkain. Tämä on tärkeää etenkin väestön vanhetessa ja yhä useamman käyttäessä muuta kuin maamme kansalliskieliä.

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretyt rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtäväalojen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtäväaloista

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Ei

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

-

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (6. Voimaannpanolaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaannpanolain pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Kuntaliiton tapaan esitämme, että lain 15 §:ään tulisi lisätä maininta maakuntien liittojen ja Kuntahankintojen hankintasopimuksista ja puitejärjestelyistä. Koska käytännössä maakuntalaki, voimaannpanolaki ja maakuntien perustamiseen kiinteästi liittyvä muu lainsäädäntö tulevat voimaan vasta myöhään vuoden 2017 syksyllä, jää viralliselle väliaikaishallinnolle niukasti aikaa. Käytännössä maakunnissa voidaan valmistautua tämän lainsäädäntökokonaisuuden täytäntöönpanoon vain sen sisältöä ennakoiden.

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntauudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Liikennettä koskevat säädösesitykset ovat linjassa maakunnille siirtyviksi aiottujen tehtävien kanssa. Eduskunnan päätöksen mukaan Liikennevirastosta annetun lain (862/2009) 2 §:ää muutetaan siten, että Liikennevirasto (kohta 4) vastaa tienpidon ohjauksesta, yhteistyöstä ja sopimusjärjestelyistä sekä (kohta 6) vastaa liikennetietoa koskevasta yhteistyöstä ja sopimusjärjestelyistä maakuntien

kanssa. Näitä kohtia voisi kuitenkin täsmentää ja avata asetuksessa siten, että esim. yhteistyön ja sopimusjärjestelyjen osalta tulisi selväksi, mitä oikeuksia osapuolilla on.

On myös tärkeää, että maakunta saa tuottamansa tiedon lisäksi käytettäväkseen muiden maakuntien ja Liikenneviraston koostamia tietoja.

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

8 § Maakunnan ja kuntien yhteistyö alueidenkäytön suunnittelussa

On tärkeää, että laki nostaa esille maakunnan ja kuntien välisen ennakoivan ja vuorovaikutteisen yhteistyön. Vain kerran valtuustokaudessa käytävä keskustelu on sen sijaan täysin liian harvoin tapahtuva ottaen huomioon sen, että ELY-keskusten ja kuntien väliset kehittämiskeskustelut on käyty vuosittain. Ennakoiva ja vuorovaikutteinen yhteistyö edellyttää säännöllisiä keskusteluja.

19 § Maakunnan tehtävät

Nykyisen lain elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen tehtäviä koskevan 18 §:n mukaan ELY-keskuksen on valvottava, että kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueidenkäytössä otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Ehdotuksen mukaan tämä valvontatehtävä lakkautetaan. Yksityiskohtaisista perusteluista ei käy ilmi, miten maakuntatasolla varmistetaan vaikutuksiltaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen. On tärkeää, että nämä asiat otetaan huomioon kaavoitusprosessin alussa. On myönteistä, että yksityiskohtaisista perusteluista käy ilmi, miten maakunta edistää alueidenkäyttöä ja rakennusvalvonnan järjestämistä kunnissa. On myös hyvä, että tulee lisäksi esille se, että maakunnilla on oikeus hakea muutosta kuntien kaavoitusratkaisuihin, samalla tavoin kuin nykyisillä maakuntien liitoilla on oikeus menetellä maakuntatasolla.

LUKU 1.7

1. Laki maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

25 § Maakunnan suunnittelun tehtävät

Hallituksen esitykseen ehdotetuilla muutoksilla ja täsmennyksillä tavoitellaan maakunnan ja kunnan tehtävien täsmentämistä.

Pykälän kolmannen momentin mukaan maakuntakaavassa esitetään alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Pohjanmaan liiton mielestä on hyvä asia, että aluerakenteen suunnittelu on selkeästi maakunnan tehtävä ja yhdyskuntarakenteen suunnittelu tapahtuu kuntatasolla. Koska nämä suunnittelun kohteet käytännössä liittyvät kiinteästi toisiinsa ja on erittäin vaikeaa suunnitella aluerakennetta ajattelematta yhdyskuntarakennetta, on tarpeellista, että näiden toimintojen välillä ei tehdä kategorista jakoa.

27 § Maakuntakaavan laatiminen

Lisäys, jonka mukaan maakunnan tehtävänä on asettaa maakunnan ja kaava-alueen kuntien yhteistyöryhmä ohjaamaan kaavan valmistelua, on välttämätön ja hyvä.

28 § Maakuntakaavan sisältövaatimukset

Lisäys liikennejärjestelmän toimivuudesta erityisesti huomioon otettavana tekijänä maakuntakaavan sisältövaatimuksena on tärkeä. Toimivan liikennejärjestelmän lähtökohtana tulee olla sen yhteen sovittaminen maakuntakaavan kanssa. Pykälän toisessa momentissa voitaisiin vielä mainita valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt maakuntakaavan valmistelun lähtökohtina.

Kuten 25 §:n yhteydessä toteamme, emme kannata kategorista jakoa yhdyskuntarakenteen ja aluerakenteen suunnittelun välillä.

32 § Maakuntakaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan

Nykyisen pykälän mukaan viranomaisten on otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Uudessa säädösehdotuksessa velvoite pyrkiä edistämään maakuntakaavan toteuttamista on poistettu. Jatkossa maakuntakaavat keskittyvät entistä suuremmassa mitassa strategiaan teemoihin ja tämän takia on äärimmäisen tärkeää, että kaikki maakuntakaavoitusprosessiin osallistuneet viranomaiset myös sitoutuvat maakuntakaavan toteuttamiseen.

65§ Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

Kaavoitusprosessin lyhentämiseksi olisi toivottavaa, että lausunnot pyydetään samanaikaisesti, kun kaavaehdotus asetetaan nähtäville.

66 § Viranomaisneuvottelu

Maakuntakaavaa laadittaessa on tärkeää, että kaikki alueen kunnat voivat vaikuttaa maakuntakaavoituksen tavoitteisiin ja suunnitteluun. Pohjanmaan liitto ehdottaa, kuten Kuntaliitto, että 66 §: kolmannesta momentista poistetaan sanat ”tarpeen mukaan”, jotta kuntien kehittämistavoitteet tulisivat huomioiduksi maakuntakaavaa laadittaessa.

67 § Ilmoittaminen kaavan hyväksymisestä ja voimaantulosta

Pykälän mukaan kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä tiedotetaan mahdollisuuksien mukaan sähköisesti. Säädöksessä voisi kuitenkin todeta, että päätöksestä on tiedotettava ensisijaisesti sähköisessä muodossa (vrt. 67 d §: Maakuntien on tiedotettava hyväksytystä merialuesuunnitelmasta ja sen perusteluista internetissä).

72 § Suunnittelutarve ranta-alueella

Pohjanmaan liitto ei kannata ehdotettua kuulemisvelvollisuuden poistoa. Kunnan nykyisen velvollisuuden suhteessa liikenne-, elinkeino- ja ympäristökeskukseen tulee säilyä samanlaisena suhteessa maakuntaan. Rakennusvalvonnan organisoinnin edistäminen on yksi maakunnan tehtävistä.

199 § Alueiden käytön seuranta ja 205 § Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Maakunnan ja kuntien on huolehdittava alueiden käytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seurannasta alueellaan ja toimitettava seurantatiedot ympäristöministeriölle. Pykälän 205 mukaan ympäristöministeriöllä on oikeus saada maakunnilta, kunnilta ja muilta viranomaisilta nämä tiedot maksutta. Kyseiset tiedot kerätään tällä hetkellä Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään tietojärjestelmään. Merkille pantavaa on kuitenkin se, että Suomen ympäristökeskusta koskevan lakimuutoksen 1 §:ssä on maakunnat jätetty ulkopuolelle niiden viranomaisten (ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä valtion lupa- ja valvontavirasto), joille Suomen ympäristökeskus tuottaa asiantuntijapalveluja. Tästä aiheutuu kestävä tilanne ja voimavarojen tarpeeton hyödyntämättömyys. Otettaessa huomioon maakunnan kaikkinaiset tehtävät on mitä suurimmassa määrin tärkeää, että kaikilla yhteiskunnallisilla toimijoilla kunta-, maakunta- ja valtion tasolla on pääsy saman tiedon pariin.

1.7.8 Laki rakennusperinnön suojelemisesta

Maankäyttö- ja rakennuslain nojalla rakennussuojelu on määrätty ennakoivasti tapahtuvaksi asemakaavoituksessa. Jotta ei saisi sellaista käsitystä, että rakennusperinnön säilyttäminen olisi ainoastaan erityislailla suojelua, on syytä muuttaa tämän lain 4 § kuulumaan esimerkiksi: ”Viranomaiset: Rakennusperinnön säilyttämistä tämän lain nojalla edistävät ja valvovat valtion lupa- ja valvontavirasto ja Museovirasto. Tämän lisäksi maakunnat ja kunnat edistävät rakennusperinnön säilymistä siten kuin siitä erikseen säädetään.”

Yleiskatteellisesta valtionrahoituksesta ei maakunnissa välttämättä enää myönnetä korjausavustuksia. Lisänä maakuntien vapaaehtoisille rakennusperinnön hoidon avustuksille tulisi harkita nykyisen rahoitusmomentin säilyttämistä ympäristöministeriöllä. Korjausavustusten toimeenpano tulisi siirtää valtion lupa- ja valvontavirastolle, joka tekee jatkossa suojelupäätökset, ja voisi siten samalla tukea suojeltujen kohteiden säilymistä taloudellisesti.

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

Ei

Ulkoministeriön hallinnonala

-

Oikeusministeriön hallinnonala

-

Sisäministeriön hallinnonala

-

Puolustusministeriön hallinnonala

-

Valtiovarainministeriön hallinnonala

-

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

-

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

-

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

-

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

-

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

-

Ympäristöministeriön hallinnonala

-

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

-

Rajaniemi Varpu
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto